

יום	יום לחדש	יום מוהר"ן	ליקוטי הלכות ה"א	ליקוטי הלכות ה"ב	משנה ברורה	חיי מוהר"ן	שולחן ערוך אבן עזר
שבת	ט"ו	נו	רג	חזרה	תקפ-טו	ח, ט	ט
א	כ"ו	נו:	רד	עה:	תקפ-פח	א, ב	ב
ב	כ"א	נו:	רה	עו:	תקפ-צ	ג, ד	ד
ג	כ"ב	נו:	רו	עו:	תקנא-צב	א, ב	ב
ד	כ"ג	נח:	רו	עו:	תקנא-צד	ג, א	א
ה	כ"ד	נח:	רח	עו:	תקנא-צו	ב, ג	ג
ו	כ"ה	נט:	רט	חזרה	תקנא-צח	ד, ה	ה

בקרני אורה

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

214 | פרשת אמור | י"ט אייר תשפ"א

דבר המערכת

כל דורך על מפתנו של רבינו הקדוש מכיר את הגילוי הנורא אותו גילה רבינו הקדוש על מעלת קדושת וכח התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי שאנו עדיין ברושם ימי הילולתו ושמחתו, מוהרנ"ת בחר להעמיד את הגילוי הזה כפתיחה לספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן, ש"רבי שמעון בן יוחאי הבטיח שלא תשתכח תורה מישראל על ידו. ואף כאשר יבואו ימי הרעה חלילה ותשתכח תורה מישראל, אזי בכוחו של אותו "עיר וקדיש" ותורתו הקדושה לא תשתכח, כי "בהאי חיבורא דאיהו ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא". רבינו הקדוש גם רמז על הקשר העצום בינו לבין רשב"י הקדוש, כי זה היה כל עסק הצדיקים להאיר בימי חשכה אלו שבעקבתא דמשיחא את האור האמיתי, לחזק ידיים רפות ולאמץ ברכיים כושלות שלא ישכחו ברית אבותיהם ויישארו נאמנים לה ולתורתו.

וְלִטְהַרְנוּ וְלִבְרִיבוֹנוּ בְּקִדְשֵׁיךָ הַעֲלִיזָנָה

וכאן מלמדנו מוהרנ"ת יסוד מופלא הרומו ונטוע במצות ספירת העומר, כיצד אכן זוכים לקדושה שנראית לפעמים כרחוקה לגמרי מהישג-יד: "עיקר הטהרה מפגם הקדושה הוא על ידי טהרת המחשבה, שכל אדם אפילו אם הוא כמו שהוא צריך לשמור את עצמו מעתה על כל פנים לכל תצא מחשבתו לחוץ כלל. כי צריך לזכור היטב ולידע שהמחשבה ביד האדם להטותה כרצונו, ואפילו אם כבר הורגלה מחשבתו לצאת לחוץ הרבה, אף על פי כן בידו להטותה בכל פעם לדרך הישר, כי אי אפשר שיהיו שני מחשבות יחד בשום אופן, ועל כן אם יחשוב מחשבה אחרת לטוב בהכרח שתדחה מחשבתו החיצונה וכל הרהורי".

בשבעת השבועות בהם אנו מכינים עצמנו ברצונות וכיסופים לקבלת התורה, אנו אכן עוסקים בתיקון המידות לפרטי פרטים, אבל בכל זאת ישנו יסוד מרכזי ועיקרי שהוא הכלי לקבלת התורה ואשר כולל את כל עיקרי ופרטי המידות, וכדאי והכרחי מאד שניתן על כך את הדעת ואת שימת הלב הראויה.

דבר זה נרמז במצות ספירת העומר:

העומר שבא משעורים - מאכל בהמה - רומז לאותם מחשבות בהמיות, ואת אותן מחשבות אנו מכניסים לתוך "עומר" שהוא מידה וצמצום. כלומר, אנו מצמצמים את המחשבה הרעה ומכניסים במקומה מחשבה טובה, לפי שהמח מוגבל ומצומצם ואינו מכיל שתי מחשבות בבת אחת. רבים לא יודעים מכך וחושבים שאין בכוחם לעזוב את המחשבות הרעות כי המחשבות רצות וחוזרות שוב, אבל לאמתו של דבר, בכל פעם ניתן לדחות בקל את המחשבה הרעה לרגע קל על ידי הטיית המח למחשבה אחרת. בכח מצוות ספירת עומר אנו ממשיכים קדושה על עצמנו שנוכל להתחזק נגד שטף המחשבות הרעות ולאחוז בעצה קלה ופשוטה ועצומה זו; להסיח את הדעת ולעבור מן המחשבה הרעה למחשבה אחרת. כי מרוב הרגל ובלבול, זקוקים אנו לכח עליון וקדושה נוראה זו כדי שנזכה לקבל עצה קלה ופשוטה זו.

רבינו הקדוש מגלה (ליקוטי מוהר"ן, לו) שכל אחד מאתנו, כאשר הוא עומד לקבל את התורה מחדש, ולפני שמן השמים יאירו לו התגלות חדשה בתורה ועבודת השם, בהכרח שיעבור נסיון בענייני 'קדושה', אשר נסיון זה כלול מטומאת כל השבעים אומות. ורק כשעומדים בניסיון זה, ניתן לזכות לגילוי חדש בתורה ועבודה. ועל כן משה רבינו שהוצרך לגלות את התורה לכל ישראל, הוצרך להיות בתכלית הפרישות והקדושה, כיון שגילוי התורה תלוי במדרגת הקדושה.

זהו גם התיקון הכללי על העבר, וכפי שרבינו הקדוש מלמדנו ש"לתקן כל העבירות בפרטיות הם רבים מאד וכבד על האדם ואי אפשר לתקן אותם", אולם "על ידי תיקון הברית, שהוא כלליות הגידין, נתתקן ממילא כל הלאוין שעבר". והוא מוסיף שם, שזו היתה ההקדמה שהקדים הקב"ה לישראל קודם מתן תורה "ואשא אתכם על כנפי נשרים" שרומז לתיקון הקדושה "כי עיקר ההתקברות להשם יתברך, הוא על ידי תיקון הברית" (ליקוטי מוהר"ן, כט).

כמוכח, שאם זהו התנאי והכלי לקבלת התורה, הרי שגם ספירת העומר שהיא ההכנה לכך סובבת על ציר זה: להשתוקק ולתקן את יסודי הקדושה. וכפי שאכן מוהרנ"ת מרבה לבאר בכמה מקומות. ועל אף שכאמור, אנו עוסקים בימי העומר גם בתיקון פרטי המידות, אבל בוודאי שאנו גם פועלים לתיקון הכללי העיקרי והיסודי, שכולל כאמור את כל הפרטים כולם.

מוהרנ"ת מוסיף: כל התגברות שכזו של חוט השערה שבה הוא מטה מחשבתו מרע לטוב מתקבצת ומשתמרת, על אף שבינתיים חוזרת המחשבה הרעה ומתגברת שוב, אולם אם נתמיד ונאסוף לעצמנו עוד ועוד התגברויות שכאלו של הטיית המחשבה מרע לטוב, אזי יתקבצו כל ההתגברויות הללו וייעשו כגל של אבנים שיחצצו בינינו לבין הטומאה ויכינו את נפשנו לקבלת התורה.

נציץ נא לאחד הדרכים המופלאים אותם גילה מוהרנ"ת בקדושתו ביסודי עבודת הספירה לתיקון הקדושה, ונתחבר אליהם באהבה כדי שנזכה גם אנו לקבלת התורה מחדש. וכה הם יסודי דבריו שם:

זהו כוחו של ל"ג בעומר, אותיות ג"ל - אחר עבוד רובם של ימי העומר בהם עוסקים במלחמה זו של אסיפת עוד ועוד חוטי שערה של התנתקות מהרע על ידי הטיית המחשבה מרע לטוב, על ידי זה נעשה הג"ל אבנים שמפסיק בין הרע לטוב והאדם זוכה לקבל את התורה.

כאמור, משה רבינו הוצרך להגיע לשלמות הפרישות כדי להחיל את התורה לישראל, אבל "כל אחד מישראל צריך להמשיך על עצמו מקדושתו ופרישותו כמו בשעת מתן תורה שהמשיך על כולם בחינת פרישות, כמו שכתוב 'היו נכונים לשלש ימים', ואז דווקא זוכים להמשיך כל אחד ביאור התורה כראוי שהוא בחינת קבלת התורה" (ליקוטי הלכות, תפליין ו, לב). דבר זה נעשה בכח מצות ספירת העומר הכתובה בפרשתנו, ש"אז בימי השפירה אנו מטוהרים עצמנו מזהמת וטומאת מצרים שעיקרה הוא פגם הקדושה, ועיקר הטהרה מזהמת מצרים הוא לטהר עצמנו ולהמשיך על עצמנו קדושת ופרישות משה רבינו" (שם).

נוסיף שמחה על שמחה בכוחם של צדיקי הדורות שגילו לנו עצות קלות ופשוטות אלו, ומכח זה נאמין בהם ונקיימם, כי בהם תלויים חיינו ואורך ימינו והתחדשות קבלת התורה שלנו.

פניני אור

אמרות מהורות מרביה"ק ותלמידיו

אמר פעם מוהרנ"ת: "איך האב זעך אלסדינג אויסגעמאלט, נאר דעם ערשטן 'פרוך הבא' אין קבר האב איך זיך נישט געקענט אויסקאלן, ווי אזוי וועט מען מער דארטן אויפגעמען" - "הכל צריך לעצמי, רק ה'ברוך הבא' הראשון שבקבר, לא יכלתי לציר לעצמי, היאך יקבלו שם את פני" (נסחא אמת: חוץ מלקח הראשון בקבר).

(שיח שרפי קודש)

לתגובות והערות
3323796@gmail.com
ניתן לקבל את הגיליון באימיל מידי שבוע

הדל"ג 6:43 - ניץ החמה 5:49 - מוזיק"ש 8:25
צאת השבת 7:58 - צאה"ש לר"ת 8:37

קדושת 'לחם הפנים'

ולקחת סלת ואפתה אתה שתיים עשרה חלות שני עשרנים
יהיה החלה האחת

בפרשתנו אנו קוראים על מצות "לחם הפנים", והם שנים-עשר חלות שמניחים על השולחן בשבת ומונחים שם משך כל השבוע עד לשבת הבאה, ואז מסירים אותם ומניחים לחמים חדשים. "כיום השבת ביום השבת יערכנו לפני ה' תמיד מאת בני ישראל ברית עולם".

מצות 'לחם הפנים' שבבית המקדש, הייתה מטרחה - בין השאר, גם - כדי להמשיך קדושת האכילה על כל ישראל, שלא תגרום האכילה עליית עשנים סרוחים אל המח המבלבלים את העצה (מכבואר בליקוטי מוהר"ן תורה ס"א ע"י"ש) וכדברי מוהר"ן:

"קדושת השולחן שהיה עליו לחם הפנים משבת לשבת, שהוא בשביל להמשיך על ישראל קדושת האכילה לטהר המאכלים מפגם העשנים שהם פוגמין את העצה, שעיקר התיקון על ידי אכילת שבת, שהוא בחינת לחם הפנים שהיה על השולחן" (ליקוטי הלכות, ראש חודש ו, כט).

וגם כיום, שביט המקדש חרב ואין לנו "לא לבונה ולא לחם הפנים, לא מזבח ולא מנחה, לא ניחוח ולא נסכים, לא סולת ולא סמים". אעפ"כ יכולים אנו גם כיום להמשיך עלינו קדושת "לחם הפנים" על ידי שנקדש את עצמנו בשעת אכילתנו, ונגביר בקרבנו את חמימות הכיסופים והגעגועים, עד אשר ע"ז נזכה שיהיה לחמנו "לחם חם", לחם הפנים, שמאיר ומקדש את הגוף.

וכפי שמגלה לנו רבינו בליקוטי מוהר"ן, שכשהאדם זוכה לכיסופים וגעגועים להשם יתברך - שהיא מדרגת אברהם אבינו שמידתו חסד ואהבה וגעגועים - אזי אכילתו היא בקדושת "לחם הפנים".

וזה לשון קדשו:

"ומי שהוא במדרגת אברהם, היינו בחינת 'בעל נפש', אזי בוודאי כל אכילתו וסעודתו בבחינת לחם הפנים. בבחינת 'התהלך לפני', 'התהלך' זה בחינת רגליו, בחינת פרנסתו, בחינת 'ואת היקום אשר ברגליהם' (והרשו רבותינו ז"ל על ממונו של אדם שמעמידו על רגליו). 'התהלך לפני', שנעשה מהם בחינת פנים. וזה בחינת 'לחם חם ביום ה'לקחו', היינו לחם הפנים הם לחם חם, דרגין דאברהם שהוא בחינת 'כחום היום'. ואז כל העכו"ם וכל הכוכבים ומזלות שהם תחתיהם, כולם הן טורחין בשביל זה האיש. בבחינת 'שב לימיני', בחינת אברהם, 'עד אשית אויבך הדום לרגליך', שהם טורחים בשביל פרנסתך" (ליקוטי מוהר"ן, לא).

האם לעבוד כ'מלמד' תשב"ר?

שאלה

לאחרונה סיבב השם יתברך שיציעו לי משרת 'מלמדות', כי ב"ה יש לי את הכשרונות לזה, וצופים לי הצלחה מרובה בזה, וכמובן מתן שכרה בצידה לפרנסת הבית.

אך מאחר שמובא בחיי מוהר"ן (אות תס"ה) שרבינו אמר ש"רצונו שכל אנשי שלומנו לא יהיה אחד מהם מלמד, וכמה פעמים דיבר מזה". אני מבין שאין לי לקחת משרה זו. מאידך, איני רואה שנזהרים בזה אנ"ש בדורנו. ונפשי בשאלתי: מה נכון לעשות?

תשובה:

מאחר שגדרנו בעדנו לבלי לענות שאלות הנוגעות להלכה למעשה, בדברים פרטיים המשתנים מאחד לחברו, לא נתייחס אל שאלתך בפרטיות, רק נביא בפניך כמה ידיעות, ויתכן שיעזרו לך.

אכן, מצאנו כמה וכמה מאנשי שלומנו - משך כל הדורות - ששימשו כמלמדי תינוקות, והרי חלק מהם: חתנו של רבי דוד צבי ב"ר יצחק בן מוהר"ן, רבי נחמן נכדו של רבי שמואל טפליקער, היה מלמד בעיר טעפליק; רבי חיים קיבליטשער היה מלמד בעיר טשעהרין; רבי אברהם שטערנהארץ היה 'מלמד' לבניו של רבי בוניא בקרימנטשוק, וכן בטשעהרין; רבי ישראל קרדונר שימש כ'מלמד' משך שלש שנים בעיה"ק חברון. וכן עוד הרבה, עד לדורנו אנו.

ובפשטות, הטעם בזה הוא, מפני שהמציאות של 'מלמד' בתקופת רבינו הייתה שונה מהמציאות בת ימינו [וכפי שיכול להיווכח כל הקורא את שיחת רבינו הנ"ל בשלימותה]. והרי לך שנים ממכתביו של הגרי"מ שליט"א, בהם הוא מתייחס לשאלה זו, ומבאר את החילוק בין המלמד של פעם לשל היום.

הראשון:

"הגיעני מכתבך, וע"ד שאלתך בענין 'מלמדות' בודאי אין שום ספק שמציאות המלמדות בעתים הללו שונה לגמרי לגמרי מאז, וגם לעומת מעט החסרונות שנמצא במלמדות נמצא חסרונות יותר גרועות במקצועות אחרות בדור הזה ואין ספק שכוונת רבינו הק' לא היתה על כגון זה ותמיד אזלינן בתר טעמא, ובכלל טוב לפניך להסתכל על הטוב ועל הנייחא בכל דבר ולא לחפש שלימות, כי עד ביאת גואל צדק אין במציאות שלימות בשום נברא ובשום דבר" (אוסף מכתבים, מכתב קלג).

השני:

"בענין תפקיד של 'מלמד' לתשב"ר, הנה בזמן רבינו הק' היו

המלמדים עניים מדוכאים, כי גם הבעלי בתים היו אז עניים, וכמה בעלי בתים היו שוכרים בצוותא מלמד עבור בניהם, וגם היה ממעשה בעל דבר שעוד היו מקמצים מאד בשכר המלמד, וע"פ רוב היו המלמדים עוזבים את ביתם ונוסעים לתקופה ארוכה, והיו ישנים כמה חדשים מחוץ לביתם, וגם התלמידים היו אצל המלמד כל היום ממש ועד שעות הלילה המאוחרות, והיה צריך להשיג עליהם כל השעות הארוכות, כך שלמלמדים לא היה לא גשמיות ולא רוחניות, ובני ביתו של המלמד סבלו הרבה דוחק, כי גם מצב הפועלים והאומנים היה בדוחק רב, היו עובדים הרבה ומשתכרים מעט, על אחת כמה וכמה מצב המלמדים.

(עיי"ש עוד באריכות ודילגנו) ... ועתה כשנתבונן בדעת רביה"ק צריכים לעיין במקצוע המלמדות או באומנות אחרת, שלפעמים מוצאים שבמעט עבודה משיג פרנסה מכובדת, ובאמת אנו רואים שגם מלמדות הוא כהיום כמעט כמקצוע אחר, ואם מוצאים איזה משרה של מלמדות או אומנות אחרת בשכר מתאים שיכולים לפרנס אשה ובנים בלי דחק, או אם אינה לידו איזה מסחר באופן מתאים בנוחיות הגשמי וגם הרוחני, מתבוננים ושוקלים את הדבר ומתפללים אל השי"ת, וברכתך בכל אשר תעשה" (אוסף מכתבים, מכתב רנא).

ונסיים במכתב שכתב רבי שמואל הורביץ לאחד מאנ"ש בחו"ל:

"ומה ששאלתם אותי, האם תתעסקו במשא ומתן, אולי תרויחו יותר שיהא באפשרות לפרנס אנ"ש ולעשות מצוות, או שתישארו בפרנסת המלומדות עם ילדים אפילו שזה פחות כסף. מה אומר לכם, זה אינו ספק אצלי שתישארו במלומדות, כמו שאתם לבד כותבים כמה שאתם מאושרים שאתם לומדים עם הילדים ויש לכם מזה נחת, ובאמת זה טוב מאד שאתם יושבים אצל התורה הקדושה אשר תיבה אחת של התורה מעלתה למעלה מכל המצוות, ורבינו אומר בס' המידות אות לימוד סעי' ל"ג 'הרגל הלימוד עולה על קיום כל המצות', ובפרט עם ילדים הבל פה שאין בו חטא שהעולם עומד על תורתם. אמת שמצות צדקה גם עומד נגד כל המצוות, בכל זאת תורה זה בחי' 'ההלך' פנימיות, וצדקה 'צאתך' חיצונית. ... ובפרט ברחוב אי אפשר להינצל מחטאים להסתכל מה שאסור ומחשבות והרהורים וכו', ואפילו אם בטוח שלא, הרי שכשנמצאים בתורה ועבודת השם אזי יותר עדינים ולא כל כך מגושמים כמו ברחוב, והצדקה כמה שאתם נותנים חשוב אצל השי"ת כאילו שהייתם נותנים הרבה שהרי הוא יודע את הרצונות שלכם" (מכתבי שמואל ח"א, מכתב נג. תרגום מאידיש).

עד כאן העתקנו לפניך מעט מהמובא אודות כך בכתבי אנ"ש, ובוודאי יש עוד צדדים בדבר. ויהי רצון שיתקן אותך ה' בעצה טובה מלפניו, אמן.

פנינים מאירים וחיידושים מזהירים מלוקטים מספרי גדולי הצדיקים ז"ע
מתוך רשימותיו של הגרי"ם שכבנו שליט"א אשר ציין ורשם לפניו לזיכרון.

לקט ספרי"ם

ספר דרך אמונה

מדברי ראשונים ואחרונים ובמיוחד מדברי הבעש"ט ותלמידיו זיע"א - נלקט ע"י אדמו"ר מתולדות אהרן זצוק"ל

כל הדינים נמשכים מהסתלקות האמונה בהשגחה פרטית

ידוע כי כל בחינות הגבורות והדינים הנעשים בעולם, המה נמשכים מהסתלקות ח"ו בחינת השגחת השם יתברך בפרטי פרטים מלב איש הישראלי. (ספר בת עין פרשת ויגש) פרק ה אות צ ל-48

העתים תלויים כאמונה

ונתתי גשמיכם בעתם (ויקרא כו, ד) מה המה העתים של ישראל, הוא שכתוב (ישעיה לג, ו) והיה אמונת עתיך וגו', עיין שם ברש"י (זה לשונו: והיה לחוסן ישועות וכו' את אשר תאמן לבוראך) 'אמונה' זאת היא העתים של ישראל, לא כמו ששגור בפי הבריות עתים טובות עתים לא טובות, כי העתים תלויים באמונה, כשיש אמונה ובטחון בה', הוא יתברך משנה עתים ומחליף את הזמנים ונעשה עתים טובות. (ספר דברי ישראל פרשת בחוקותי)

מעלת הכוטה כבטחון חזק ואמונה יתירה בשמחת הלב

אל יפול לבבכם מבגידת הזמן, שאין הזמן שולט על המתחזק עצמו בבטחון חזק ואמונה יתירה בשמחת הלב. (ספר יסוד העבודה מכתב נה)

כשאמונתו שלימה אין הדין בודק אחריו והכל נמתק

כלה שענייה יפות אין צריכה בדיקה (תענית כג, א) כלה כנסת ישראל אהובה, אחותי רעיתי יונתי, כשבת עין, נקודת יהדות, אמונה, להאמין בדיעה ברורה ובעינים יפות שאין שום מציאות דבר קטן וגדול בלתי ה' יתברך, אז אין צריך בדיקה, ואין מידת הדין בודק אחריו, כי באמונה שלימה כורת כל הרע, ומעלה הקדושה עד עתיק יומיא. (ספר זהר חי שמות)

פּרטי דינים באיסור והיתר צוננים הנוגעים זה בזה

חיטה שְׁשָׁרָה במים קרים בפסח

השבוע למדנו בשולחן ערוך (סימן תסז ס"ב) מה הדין כשנמצאת חיטה שרויה במים קרים בפסח, האם מותר להשתמש באותם מים בפסח או לא? האם חוששים שמהו מן החיטה נפלט והתערבב בתוך הנוזלים ואוסר את הנוזל דחמץ בפסח איסורו במשהו, או שאין חוששים בכך? והכרעת המשנה ברורה (ס"ק סב) דבשעת הדחק וכן כשיש עוד איזה צד לקולא אפשר לסמוך להקל, אבל כשאין שעת הדחק יש להחמיר שלא להשתמש עם המים. ומבואר מזה חידוש דין, שחיטה שנמצאת במים יכולה לאסור את כל המים, אף שכל המים הם קרים ולא נשרה החיטה במים 24 שעות. וביארו האחרונים שאין דין זה אלא רק בחמץ בפסח שאיסורו במשהו, שחוששים שמהו מן החיטה התפורר לתוך המים, אבל בשאר איסורים אין דבר קר אוסר בפחות מ-24 שעות (משנ"ב סק"ג).

דברים קרים אין אוסרים

הנה, לפי כללי הלכות היתר, מאכל איסור הנוגע במאכל היתר קר, אין היתר בולע מן האיסור. וכן בשר וגבינה קרים הנוגעים זה בזה אינם בולעים זה מזה ואין נאסרים זה מזה, רק שאם יש בהם לחלוותי יש להדיחם מחשש שנדבק משהו מממשות מאחד על השני, [ואם אין הדרך להדיחם קודם שימושם יש להיזהר שלא יגעו זה בזה שמה ישכח להדיח]. ואין מאכל היתר נאסר מנגיעת איסור רק על ידי חמימות בשיעור של יד סולדת (כ-40 מעלות), או שהאיסור מלוח מאוד, או חריף חזק לח, אבל קר שאין מלוח וחרף אין אוסר (יר"ד סי' צא ס"א).

ג' אופנים שבהם דברים קרים אוסרים

אמנם יש מציאות שגם דברים קרים נאסרים ובולעים זה מזה. באחד מג' אופנים דלהלן:
א] מאכל היתר שנשרה עם מאכל איסור בדבר נוזל קר משך 24 שעות הרי הם בולעים זה מזה (יר"ד סי' קה ס"א).
ב] מאכל אפוי / מבושל / צלוי בולע מדבר נוזל, כי בגלל רכותו נספג ונבלע בו מכל נוזל קר, ואין הנוזל נפרד ממנו גם על ידי הדחת המאכל (יר"ד סי' צא ס"ז).
ג] יש מיני כלים ומאכלים שהם סופגים מהר מאד והם בולעים מיד.
נביא לכך כמה דוגמאות:

כלים בשרים וחלביים שנכבשו בכיור

אם יש סתימה בכיור שבמטבח ומתמלא הכיור במים, ובניתיים משליכים לתוך הכיור כלים בשריים וכלים חלביים, אז אם הכלים נשאר שם למשך 24 שעות ויש שאריות של מאכל בשר וחלב בהם, נאסרים כל הכלים וגם הכיור נאסר לפי שבלעו מבשר וחלב ביחד. [אבל אם הכלים הם נקיים אינם נאסרים,

האם מותר לאשכנזי להשתתף בחתונה של ספרדי אחר ל"ג בעומר

לביית המשתה. ומטעם זה אנו מחמירים שלא לשמוע יגונים עם כלי זמר בימי הספירה (ועי' חכמ"א כלל קס"ו ס"ב). ואם כן משמע שיש איסור להשתתף ברקודים של חתונה ולהיכנס בשעה שמנגנים בכלי זמר.

וכן כתב המנחת יצחק (ח"ד סי' פד) דספרדי שמתחתן אחר ל"ג בעומר אינו יכול להזמין את האשכנזים לשמחתו. וכן הורה השבט הלוי (קובץ מבית לוי ח"ג עמ' לח) כי מי שהוזמן לחתונה אצל מי שנוהג היתר באותו זמן, מן הראוי להחמיר שילך רק לומר 'מזל טוב' ולא ישתתף בסעודה ובריקודים.

ובשו"ת חתם סופר (א"ח סי' קמב) החמיר עוד שגם לא יהיה המסדר קידושין או אחד מבני החופה מאותם שנוהגים להחמיר באלו הימים.

מאיך, **בשו"ת אגרות משה** (ח"א סי' קנט) העלה שאין האיסור בימי הספירה רק על החתן והכלה לבד שלא יתחתנו ולא יערכו סעודת נישואים עם ריקודים וכלי זמר, אבל כשהם מותרים אין שום איסור על המסדר קידושין ועל שאר הרקודים, ומותרים להשתתף בשמחתו לרקוד ולשמח. שלא החמיר המגן אברהם רק בריקודים של רשות, אבל סעודת חתונה הוא שמחה של מצוה ומותר.

ואם זה שהוזמן הוא אדם מכובד או אהוב ואם לא ישתתף בחתונה יגרם עגמת נפש להחתן, בודאי שיש להתיר על פי המבואר בשולחן ערוך (שם ס"א) שמי שעבר והתחתן בימי הספירה אין עונשין אותו, ואם יהיה אסור לילך ולשמחו אין לך עונש גדול מזה. וכן העלה **בשו"ת משנה הלכות** (ח"ו סי' טט).

כידוע יש חילופי מנהגים בין בני אשכנז לבני ספרד באיזה ימים נוהגים אבילות בימי הספירה; אחינו הספרדים מפסיקים דיני האבילות מיום ל"ד בעומר, דלשיטתם פסקו תלמידי רבי עקיבא מלמות ביום ל"ד בעומר כפסק המחבר בשולחן ערוך (סי' תצג ס"ב). אבל מנהגנו לאסור תספורת ולא לערוך חתונות גם לאחר ל"ד בעומר, דלשיטתנו לא נעצרה המגפה לאחר ל"ג בעומר. ויש להסתפק: האם מותר לאשכנזי להשתתף בחתונה של ידידו ורעה המשתתף לעדת בני ספרד שמתחתן בימי הספירה לאחר ל"ד בעומר?

הנה, במקור המנהג - **בטור** מבואר שהאיסור הוא 'שלא לישא אשה', דהיינו שלא להתחתן בימי הספירה, אבל לא מצינו איסור 'להיכנס לבית המשתה' כדרך שאסרו באבל להשתתף בסעודת מריעות (עי' יו"ד סי' שצא ס"ב). וכמפורש **בשולחן ערוך הרב** (ס"א) דמותר לעשות סעודת רשות כגון שמחת מריעות בלא ריקודין ומחולות. ובפשטות אין איסור להיכנס ולאחל 'מזל טוב'.

אמנם **המגן אברהם** (שם סק"א) כתב שנוהגים לאסור ריקודים ומחולות של רשות בימי הספירה. ונראה שמנהג זה מתבסס על איסור נישואין, שהטעם שהחמירו בנישואין הוא משום שהוא שמחה גדולה שיש בה ריקודים ומחולות עם כלי זמר [בזמניהם כמעט ולא עשו שמחה עם כלי זמר רק בנישואים]. ולכן נהגו להחמיר בכל ריקודים ומחולות של רשות. וכן כתב **בנימוקי אורח חיים** (סי' תרצ"ו ס"א) שמקור הדין שאבל אסור לשמוע כלי זמר נלמד מאיסור להיכנס

בסעודת שבע ברכות שנשפך רוטב של דגים על עופות מבושלים (נעדינסט"ע עופות). והורה א"ז ז"ל שמותר להדיח העופות ולאכלם. ודנו לפניו, שהלא יש בקעים בעופות ואין אפשר להתיר על ידי הדחה. והשיב, שיש קבלה בידו מרבו הגאב"ד הרמ"א פריינד ז"ל שאמר בשם הגה"ק מרופשיץ זיע"א שאפשר להקל בזמן הזה בדין זה של דגים ובשר. ואף דבשולחן ערוך (יר"ד סי' קט"ו ס"ב) נפסק שאסור לאכול בשר ודגים ביחד משום סכנה, הלא כתב המגן אברהם (סי' קע"ג סק"א) דבזמן הזה נשתנו הטבעיים.

וכן ראיתי בפנקס קנה בושם שכתב א"ז ז"ל בזה הלשון: 'נשאלתי על דבר ששמו בטעות חתיכת דג בתוך קדירה של בשר ורוחתה על האש והרתיחו קצת זמן ביחד, ושוב נזכרו והסירו משם את חתיכת הדג. והוריתי להיתר בין הקדירה עם הבשר ובין חתיכת הדג'. ע"כ. וכנראה שפסק זה יסודו על פי קבלתו מהגאב"ד מרן הרמ"א פריינד ז"ל, דאילו לפי דעת רוב הפוסקים בשולחן ערוך ונושאי כלים יש להחמיר, וסמך עצמו על קבלתו באופן זה שלא הרתיחוהו הדג עם הבשר רק קצת זמן, דמן הסתם היה שישים כנגד פליטת הדג.

שכבוש אינו מבליע רק לאחר 24 שעות, וכל בליעה המשתהה בכלי למשך 24 שעות נעשה פגום, ונותן טעם לפגם ומותר (עי' סי' קה ס"א בשו"ע ונו"כ וסי' תמוז ס"ח בבית"ל).

נמצא טיפת חלב על השיש

יש להסתפק מה הדין כשאחד קם בבוקר ורואה טיפת חלב על השיש הבשרי במטבח. האם צריך לחשוש שאולי טיפה זו כבר היה על השיש מלפני 24 שעות ולא הרגיש, ובולע השיש מטיפת חלב זה ונאסר מדין בשר בחלב (כי גם נוזל משהו כשיעור טופח על מנת להפטיח יש בו דין כבוש. עי' סי' תמוז א"א ס"ק מזו ופחד יצחק מערכת כ"ף). או שאין לחשוש לכך.

בעיקר דין זה כבר הבאנו בגליון הקודם שנחלקו הפוסקים 'אם מחזיקין מזמן לזמן בשאר האיסורים'. וגם לדעת המחמירים אינו אלא מדין ספק, שחוששים מספק אולי היה כבר הטיפה במקום זה מלפני 24 שעות (עי' משנ"ב סי' תס"ג סק"ג). ומכיון דדין 'כבוש' בבשר בחלב אינו אלא מדרבנן, דמן התורה אין בשר בחלב אסור רק דרך 'בישול', על כן בנדון זה יש ללכת בספיקו לקולא על פי הכלל דספק דרבנן לקולא (יר"ד סי' קה ס"א). ומכל מקום טוב שלא להשתמש על השיש בדבר רותח עד לאחר 24 שעות (עי' חו"ד שם סק"ה שאם יבשלו אח"כ הוי שוב ספק דאורייתא, ואם ימתין מעל"ע ניצל מזה. ובגד"ד בלא"ה קיל טפי).

טיפת חלב על בשר מבושל

כאמור, מאכל מבושל קר בולע מדבר נוזל קר שאצלו. לפי זה, אם נפלה טיפת חלב קר על בשר מבושל קר נאסר הבשר ואין מועיל להדיח הבשר (עי' סה"ת כלל ס"ג, וכן שמעתי מא"ז ז"ל).

והנה מבואר בשולחן ערוך (שם) שאם היא חתיכת בשר שלם ללא בקעים ואינה מתובלת בתבלינים אינה נאסרת רק כשיעור קליפה, אבל אם יש בה חורים ובקעים או שהיא מתובלת בתבלינים [עי' חו"ד סקט"ו ד' ואינו נאכל בפני עצמו מחמת תיבולו, וביד יהודה סקל"ה החמיר כל שנרגש התבלין היטב] נאסרה כל החתיכה. והוסיף המהר"ם שיף (חולין קי"ב) שאין אנו בקיאים לשער איזה בשר יש בו בקעים ואיזה בשר אין בו בקעים, ולכן יש להחמיר בכל חתיכת בשר מבושל שאם נפל עליו טיפת חלב נאסר הבשר, ואפילו אם יש שישים כנגד הטיפה אינו מועיל (חו"ד שם סק"ק ד). ובמשנה ברורה (סי' תמוז ס"ק כז) כתב בדבדוק שלם אין בקעים בדרך כלל.

ודע, דדעת הגר"א (יר"ד שם סק"ה) והפרי חדש (ס"ק יח) דגם בשר חי שיש בו בקעים בולע וסופג מכל דבר נוזל. ולשיטתם, אם נפל טיפת חלב על חתיכת בשר חי נאסר. ובחכמת אדם (כלל מב ד' ו) פסק שכן ראוי לאדם להחמיר לעצמו, אך מדברי שאר הפוסקים נראה שאין להחמיר רק כן בפסח משום חומרא דחמץ (עי' סי' תסה מג"א סק"ד).

רוטב של דגים שנפלו על בשר

שמעתי מדודי (הגאון ר' י. ט. שליט"א) כי פעם אירע אצל א"ז בעל הקנה בושם ז"ל

ועל למוד הפוסקים היהיר מאד מאד ביותר מכל הלמודים... והוא תקין גדול מאד מאד... ואמר, שפלא איש ישראל מתיב ללמוד בכל יום ויום פוסקים ולא יעבר.

בעז"ה ניתן לשמוע שיעור בעמוד היומי מידי יום בשלוחה 433 בקול אג"ש

רבי ישראל מליפאוויץ

ר' ישראל מליפאוויץ היה מתלמידי רבינו ז"ל, מוזכר בכוכבי אור (אנשי מוהר"ן אות כ"ט) בין אנשי המשא ומתן של רבינו ז"ל, וכן מוזכר בשמות הצדיקים בין תלמידי רבינו ז"ל. וממכתבו של רבי נתן ב"ר יהודה (בספר נתיב צדיק סי' ק"ג) משמע שבסוף ימיו היה ר' ישראל מליפאוויץ בארץ ישראל ודר בצפת (גידולי הנחל).

קבלת פני מוהר"נ ז"ל

ר' ישראל קיבל את פני מוהר"נ, והיה מתומכיו בכל עת מצוא, ומצאנו שבא אליו בשנת תקצ"ז לפ"ק על שבת פרשת כי תצא, בעת שמוהר"נ היה בגולה בעיר נעמרו, כמובא במכתבי מוהר"נ (עלים לתרופה מכתב רמ"ז) וזה לשונו: **"תהלה לא-ל בשבת העבר היה פה ר' ישראל מליפאוויץ**, ועוד היו ג' או ד' אורחים, ותהילה לא-ל דיברנו דברי אמת מענין התורה כי תצא, מענין כסדר ושלא כסדר" עיי"ש.

ואפשר ג"כ שהוא זה המוזכר ג"כ שם במכתב תכ"ז בזה"ל: **"וידידיו ר' ישראל נ"י** אינו יכול עתה לעשות דבר עד שיבוא בשלום ידידיו הנ"ל וכו', אך ר' ישראל נ"י מבקש מאתך וכו' עיי"ש.

גם רואים שבא לעזר למוהר"נ להחזיק את ביתו בעת שנסע מוהר"נ בשנת ת"ר להדפיס ספרי רבינו ז"ל, כמובא במכתבי מוהר"נ (עלים לתרופה מכת"ג, מכתב מיום ב' חוקת שנת ת"ד) בזה"ל: **"ר' ישראל מליפאוויץ ובנו ר' אייזיק הבטיח לשלוח לביתי בכל פעם" ע"כ.**

כן גם במכתב שנכתב בחודש טבת שנת ת"ר (עלים לתרופה מכתב רצ"ה) מזכיר מוהר"נ את ר' ישראל מליפאוויץ, וז"ל: **"אהובי ר' ישראל נ"י**, נפלאתי על בנך ידידי ר' אייזיק נ"י שאין לי ידיעה ממנו, ולא ראיתיו עד הנה, ולא שלח לי מעות כאשר הבטיחתי, והשעה דחוקה לי מאד אשר אי אפשר לבאר, על כן תראה לורזו שישלח לי מעות מיד בלי עיכוב, ואם ישבר המניעות ויבוא בעצמו מה טוב, עכ"פ ישלח מעות כנ"ל, ולא יעכב עוד, וה' יצליח כולכם בכל מיני הצלחות בגוף ונפש וממון נתן הנ"ל" עכ"ל.

בניו והתנו

בניו הם: ר' יצחק אייזיק, ואחיו ר' נחמן. וכמו הרבה מתלמידי רבינו ז"ל שבניהם נתקברו למוהר"נ ז"ל, כן נתקברו הם ג"כ למוהר"נ, וכנזכר בעלים לתרופה (מכתב רצ"ז).

זכה רבי ישראל להתחתן עם מוהר"נ ז"ל, כי לקח לו לחתן את ר' נחמן בן מוהר"נ. והחתונה נערכה ברוב פאר והדר בין חסידי ברסלב, כמבואר במכתביו של מוהר"נ משנת תר"ג.

נערך ע"י הרה"ח רבי נחמ"י שווארץ שליט"א בעמ"ס "אוצרות עלים לתרופה".

הוא היה אומר (ב)

הנפלאה, ואיך הם אחד ממש. כי מה שאמר 'תן לו משלו שאתה ושלך שלו' זו היתה בחינתו ממש ממש, שמכח מדרגה זו פיזר למצוות כל מה שהיה לו.

כמו כן אנו רואים מעשים נפלאים בכל מימרא ומימרא, איך שהיא שייכת במדויק למעשה הצדיק.

דבר נפלא מובא על **רבי ירמיה**, המכונה 'בעל האבעיות', על שם שתמיד מובא בש"ס 'בעי ר' ירמיה':

פעם שאל רבי ירמיה שאלה על הדין של גזל אפרוח הנמצא מחוץ לשובך למי הוא שייך (נבא בתרא כג), דמובא שם במשנה שאם נמצא בתוך חמישים אמה, הרי הוא של בעל השובך, ואם נמצא חוץ מחמישים אמה הרי הוא של מוצאו, כי הכלל שאין אפרוח מדדה יותר מחמישים אמה משובכו. ושם מובא בגמ': **"בעי רבי ירמיה**, רגל אחת [של האפרוח] בתוך חמישים אמה ורגל אחת מחוץ לחמישים אמה מה דינו", ועל דא אפקוה מבית המדרש. היינו, שאחר ששאל שאלהו זו הוציאוהו מבית המדרש, כי אמרו 'כך נתנו חכמים את שיעורם'. ועיין שם בתוס' (ד"ה ועל דא) שאין לפרש שהוציאוהו משום ששאל דבר שאינו שכיח וכו', אלא משום דמדדה אינו מדדה כלל יותר מחמישים אמה אפילו רגלו אחת, כי כל מדות חכמים כן הוא.

ואיתא (בשער הגלגולים הקדמה לו), ששאלה זו ששאל האמורא הקדוש רבי ירמיה, מקורה ממקום גבוה בעולם הבינה דאצילות, ששם גנוז סודו של ר' ירמיה, כי יש חמישים שערי בינה, ויש סוד של 'פסיעה לבר' [-פסיעה היוצאת לחוץ] (שהוא סוד הרגל דאית תי הנוכח בה"ק בלק רג: ועוד), ומשם נמשכה איבעיא זו, לפי שנשמתו באה משם, ולכן שאל כפי בחינתו. וזהו מובנו הפנימי של 'הוא היה אומר', ששאלה זו שמקורה בסוד עליון גבוה מאד, היה חלק התורה של ר' ירמיה, ולכן שאל כפי בחינתו ממש.

ואמנם שאר חבריו האמוראים הקדושים לא ירדו לסוף דעתו, כי האבעיות שלו היה שייכות לחלק התורה שלו ולא שלהם (ראה חיי מוהר"ן שמב), לכן לא ירדו לסוף דעתו ואפקוהו מבית המדרש.

וזהו העומק של "הוא היה אומר" שכשאמר דבר-מה - הוא מחלק שלו, מחלק התורה שזכה בה.

ולבסוף הכניסוהו לביהמ"ד כמובא בגמרא (שם קסה): שנצרכו להכרעת דעתו של רבי ירמיה, עיין שם.

שנינו בפרקי אבות (פ"ג מ"ז): **"רבי אליעזר איש ברתותא** אומר, תן לו משלו, שאתה ושלך שלו" [- כשאתה רוצה לתת צדקה תן להקב"ה, כי הרי כל מה שאתה נותן הוא משלו, גם אתה וגם כספך הם משל הקב"ה. תן, תן מה שיתר]. וכן בדרך הוא אומר (דברי המים א' כ"ט ד) **"כי-ממך הכל וממך נתנו לך"**.

ואכן אנו מוצאים שמימרא זו היתה מהותו של רבי אלעזר איש ברתותא, וכדאיתא בגמרא (תענית כד.) שהגבאי-צדקה היו מטמינים עצמם מפני רבי אלעזר, לפי שהיה נותן את כל אשר לו לצדקה. פעם אחת יצא לקנות תכשיט לבתו, ובעת הילוכם פגשו בגבאי צדקה, וברחו מפניו, אך הוא רדף אחריהם, ואמר להם שנדר הכל לשמים מלבד מעות כדי לקנות מידה אחת של חטים. ואכן הוא נתן להם את כספו והלך, ובשאר הכסף קנה מידה של חטים והניסה לאוצר. לאחר מכן שאלה האם את בתו: איזה תכשיט קנה לה אביה? וסיפרה לה שהאב הגיע והכניס לאוצר מידה של חטים. הלכו שתייהן לאוצר, וראו איך שכל האוצר מלא על גדותיו בחטים, עד שגם מהסדקים מבצבצים חטים. כאשר נודע הדבר לרבי אלעזר נדב הכל לשמים, מלבד מה שהוצרך לו לזמן זה.

ועתה התבוננו במאמרו של רבי אלעזר במשנה ובהעובדא

ברכת מזל טוב

לאנשי שלומינו לרגל "שמחת החלאקה" לבניהם היקרים הע"י

הר"ר נתמן איק שליט"א	הר"ר נתמן (בר"ט) וורטהיימר שליט"א	הר"ר שמואל ברוך פילמר שליט"א
הר"ר יהודה איינבאך שליט"א	הר"ר שתי ויישטיין שליט"א	הר"ר יחזקאל פראנק שליט"א
הר"ר פנחס איינהורן שליט"א	הר"ר נתמן חנון שליט"א	הר"ר שמואל יעקב פראנק שליט"א
הר"ר אברהם אונשין שליט"א	הר"ר אברהם נתן יארבלום שליט"א	הר"ר שמעון (בר"צ) קניג שליט"א
הר"ר אוריאל בלום שליט"א	הר"ר מאיר (ברכ"ט) יארבלום שליט"א	הר"ר שמעון (בר"ט) קניג שליט"א
הר"ר שלמה זלמן ברגר שליט"א	הר"ר נתמן שמואל כהן שליט"א	הר"ר יוסף הלל קניג שליט"א
הר"ר מרדכי ברגר שליט"א	הר"ר יעקב כהנא שליט"א	הר"ר מאיר יוסף ראטנבערג שליט"א
הר"ר אברהם נתן גולדברגר שליט"א	הר"ר מנחם גולדברגר שליט"א	הר"ר מנחם מענדל רובינשין שליט"א
הר"ר שניאור זלמן גליקוון שליט"א	הר"ר מאיר מענדליאל שליט"א	הר"ר נתמן יהושע שלובין שליט"א
הר"ר ישראל אבא דויטש שליט"א	הר"ר שמעון חיים מענדל שליט"א	הר"ר יוסף שטרן שליט"א
הר"ר מרדכי הורבין שליט"א	הר"ר איתמר סולרש שליט"א	הר"ר שמואל בנימין שטרן שליט"א
הר"ר שמעון הורבין שליט"א	הר"ר נפתלי סולרש שליט"א	הר"ר יהודה שטרנפלד שליט"א
הר"ר נתמן יצחק היילפרין שליט"א	הר"ר נתמן דוד סרוושה שליט"א	הר"ר יוסף דוד שכטער שליט"א
הר"ר שמואל היילפרין שליט"א	הר"ר אברהם סטול שליט"א	הר"ר שמואל שפירא שליט"א
הר"ר שמואל הורש שליט"א	הר"ר נתמן ספרין שליט"א	

ה"ד שיבו לרגלם לתורה ולחופה ולמעשים טובים ולרוב נחת דקדושה

ברכת מזל טוב להר"ח ר' אברהם פנחס שליט"א לרגל אירוסין בנו הבח"ח בנימין נ"ו עב"ג בשניט"מ ה"ד שיבו לבנות בית נאמן בישראל ברך רביה"ק יע"א	ברכת מזל טוב להר"ח טודינג מענדל ה"ו ולאביו הרה"ח ר' שמואל מענדל שליט"א ולחונתו הרה"ח ר' יעקב יצחק ולבשר שליט"א לרגל חולדת הבת ה"ד שיבו לגולה לתורה לחופה ולמעשים ולרוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להר"ח ר' יהודה שטיינר שליט"א לרגל אירוסין בנו הבח"ח בנימין נ"ו עב"ג בשניט"מ ה"ד שיבו לבנות בית נאמן בישראל ברך רביה"ק יע"א
ברכת מזל טוב להר"ח משה קיימי ה"ו לרגל חולדת הבן ה"ד שיבו לבנות בית נאמן בישראל ולמעשים ולרוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להר"ח אהרן ברוך ה"ו לרגל חולדת הבן ה"ד שיבו לגולה לתורה לחופה ולמעשים ולרוב נחת דקדושה	ברכת מזל טוב להר"ח יוסף שטיינר שליט"א לרגל אירוסין בנו הבח"ח אברהם יעקב נ"ו עב"ג בשניט"מ ה"ד שיבו לבנות בית נאמן בישראל ברך רביה"ק יע"א
ברכת מזל טוב להר"ח ר' אהרן יצחק אייזיק שליט"א לרגל אירוסין בנו הבח"ח אברהם יעקב נ"ו עב"ג בשניט"מ ה"ד שיבו לבנות בית נאמן בישראל ברך רביה"ק יע"א	ברכת מזל טוב להר"ח ר' נתן ליכטנשטיין שליט"א לרגל אירוסין בנו הבח"ח יהודה ליב נ"ו עב"ג בשניט"מ ה"ד שיבו לבנות בית נאמן בישראל ברך רביה"ק יע"א	ברכת מזל טוב להר"ח ר' אברהם מוקס שליט"א לרגל אירוסין בנו הבח"ח יהודה ליב נ"ו עב"ג בשניט"מ ה"ד שיבו לבנות בית נאמן בישראל ברך רביה"ק יע"א